

Vietnam’da üretim Dünya Pazarlarına Açılmak

Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) Kamboçya, Vietnam, Brunei, Endonezya, Laos, Malezya, Myanmar, Filipinler, Singapur ve Tayland’ın üye olduğu, her yıl ortalama %5 ekonomik büyüme rakamıyla, yarım milyardan fazla nüfusu, zengin doğal kaynakları, stratejik coğrafi konumu, hızla gelişen ekonomisi ile yakın gelecekte dünyanın lider ekonomik güçlerinden biri olmaya hak kazanacak.

ASEAN içerisindeki özel konumu, yükselen ekonomilere komşu olması, ASEAN ve Çin ile olan yakın ilişkileri, ASEAN ile çifte vergi anlaşmaları, Serbest Ticaret Alanları ile ASEAN pazarlarına erişimde ve dünyaya açılmada Vietnam yabancı firmalara pek çok fırsatlar sunuyor.

Neden Vietnam?

Çin ve diğer Asya ile karşılaştırıldığında Güney Asya ülkeleri uluslararası firmalar tarafından henüz yeterince tanınmamaktadır. Ancak, son yıllarda özellikle Çin’de hızla artan yatırım maliyetleri nedeniyle bölge batılı yatırımcılar arasında yavaş yavaş cazibesini arttırmaya başlamıştır.

China Briefings’in verdiği bilgiler doğrultusunda; geçtiğimiz 20 yılda **Vietnam’a yapılan yabancı direk yatırımlar** hızlı bir şekilde artmış, 2012 sonu itibariyle ülkeye toplam 210.5 milyar dolar değerinde, 14,522 adet direk yabancı yatırım yapılmıştır. Ülkeye giren yabancı direk yatırımların yaklaşık %72’si imalat ve işleme sanayinde gerçekleşmiştir.

2013 yılında Vietnam toplam 11.5 milyar dolar yabancı direk yatırım çekmiştir.

Vietnam’daki işçi maliyetleri; Çin’deki maliyetlerin yarısına, Tayland ve Filipinler’deki yatırım maliyetlerinin %40’ına denk gelmektedir. İşgücü her yıl ortalama 1.5 milyon artmaktadır.

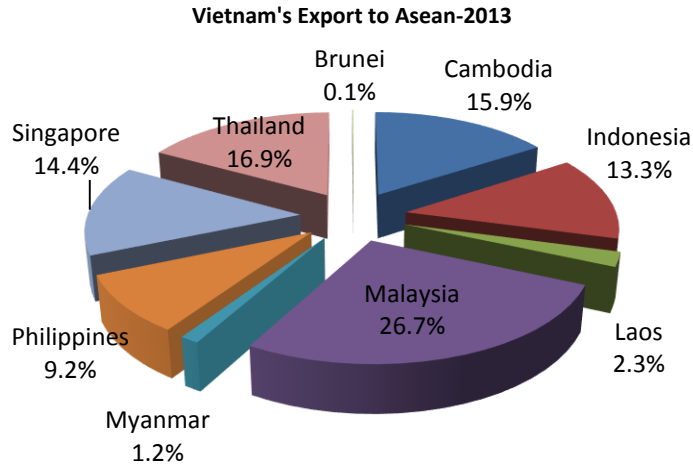
Ülkenin iç tüketim pazarı hızla gelişmektedir ve her yıl ortalama %20 oranında artması beklenmektedir. Vietnam’ın iç tüketim pazarında yaşanan olumlu gelişmeler yabancılar için sağlam bir yerel pazar yaratmaktadır.

1992 yılında ASEAN Liderleri tarafından kurulan **ASEAN Serbest Ticaret Bölgesi (AFTA)** ASEAN ülkelerinde faaliyet gösteren yabancı yatırımcılara, bölgede 10 farklı

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

ekonomi ile imzalanmış olan “**Common Effective Preferential Tariff (CEPT) Scheme**”den fayda sağlamasına olanak sağlamaktadır. İşlenmiş tarım ürünleri, sermaye malları dahil olmak üzere ASEAN’da üretilen tüm ürünler CPTP’den faydalanabilmektedir.

ASEAN üyesi 10 ülke, **Serbest Ticaret Alanı’nı (STA)** daha da geliştirme çabasıdır. Bu çabalar, Vietnam’ın önemini daha da arttıracak.

ASEAN’da önemli bir role sahip olan Vietnam, **ASEAN ile olan ticaret hacmini** son yıllarda hızla arttırmıştır. 2013 yılı sonunda ticaret hacmi 18.4 milyar dolara ulaşmış ve ülkenin gayri safi milli hasılasındaki (GSMH) payı %10.8 olmuştur. (Vietnam’ın 2013 yılı GSMH’sı 171.4 milyar dolardır)

Ülkenin **Çin ile olan ticaret hacmi** ise; geçtiğimiz yıl 50.1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Vietnam’da son zamanlarda yaşanan ekonomik zorluklara rağmen, ülkenin ASEAN’a yaptığı ihracat gelişimini sürdürmeye devam etmektedir. Vietnam, ASEAN’a toplam 4000 adet üründe **vergi indirimi** uygulamaktadır. Vergi oranları ortalama %19’dan %10’a düşürülmüştür.

Vietnam ekonomisi son yıllarda pekçok yabancı firmanın ülkeden ürün tedarik etmesi nedeniyle “**sourcing economy**” olarak adlandırılmaktadır. Vietnam artık dünyanın tedarik zincirinde önemli bir konuma gelmiştir. Buna en iyi örnek ülkenin tekstil sektöründen verilebilir. Vietnam’da üretilen tekstil ürünlerinin %70’i küresel tedarığe hizmet etmektedir.

2013 yılında Vietnamda üretilen üçtemel ürün; telefon, cep telefonu, ham petrol, ara ç ve yedek parçaları, çoğunlukla ASEAN aracılığıyla yükselen ekonomilere ihrac edilmiştir.

Major Commodities Export Volume to ASEAN in 2013 (\$Mil.)				
No.	Commodities	2013	2012	Growth
1	Telephones and their parts	2,493	1,504	65.7%
2	Crude oil	1,643	1,814	-9.4%
3	Iron, Steel	1,502	1,373	9.4%
4	Machinery, instrument, accessory	1,001	922	8.6%

5	Petroleum oil, refined	859	1,091	-21.3%
6	Rice	717	1,477	-51.4%
7	Rubber	547	594	-7.8%
8	Textile, sewing products	420	346	21.3%
9	Articles of plastics	389	348	11.8%
10	Seafood	381	344	10.9%

Vietnam AB ile Serbest Ticaret Anlaşmasını tamamlamak üzere. **Trans-Pasifik Ortaklığı (TPP)** tamamlandığında Vietnam, dünyadaki pekçok büyük pazara herhangi bir tarife uygulanmaksızın kolayca açılım noktası olacak. 2015 yılında tamamlanması tasarlanan “**Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RECP)**” kapsamında, Vietnam ve ASEAN Ticari Bloğu; Çin, Hindistan, Japonya, Güney Kore, Avustralya ve Yeni Zelanda ile imzalanacak Serbest Ticaret Anlaşmasında yer alma hakkı kazanacak.

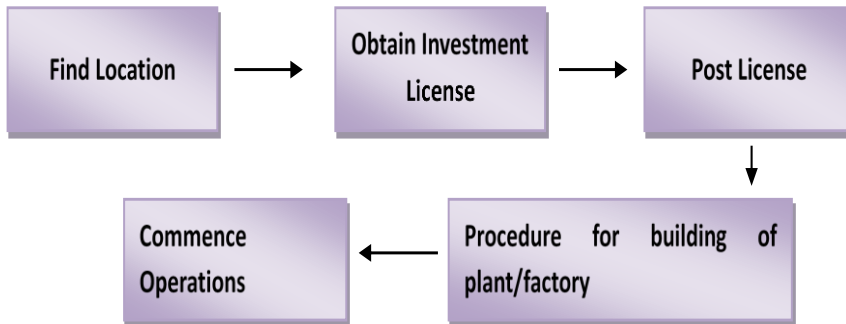
Tüm bu gelişmeler, Asya Bölgesi’ni ve Avrupa’yı birbirine bağlama gücüne sahip Vietnam’ı yabancı firmaların Çin+1¹ stratejisinde önemli bir konuma oturtuyor.

Vietnam’da Fabrika Kurulumu:

Vietnam yatırıma elverişli peçok farklı yatırım bölgesine sahiptir. Bölgelerde farklı vergi indirimleri uygulanmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Vietnam’da yatırım yaparken takip edilmesi gereken temel işlemler ile ilgili bir tablo verilmiştir.

Setting up a manufacturing base in Vietnam

Yatırım Bölgeleri ve Vergi Teşvikleri

1. Sanayi Bölgeleri (IZ)

Kurumlar vergisi oranları %10 ila %20 arasında değişmektedir. En fazla 2 yıl vergi

¹ Çin+1 Stratejisi: Çin’de yatırımı bulunan yabancı firmaların, Çin’de giderek artan yatırım maliyetleri nedeniyle, üretimlerini Güney Asya ülkelerine kaydırmalarına yönelik strateji

muafiyeti verilebilir.

(Duruma bağılı olarak verilen) faaliyet gösterilen birkaç yıldan sonra %50 oranında vergi indirimleri uygulanabilmektedir

2. İhracat Bölgeleri (EPZ)

Vietnam'da toplam 4 İhracat Bölgesi bulunmaktadır. Ho Chi Minh Kentinde bulunan Tan Huan, Linh Trung I ve II , Tay Ninh Eyaletinde bulunan Ling Trung III

3. Özel Ekonomi Bölgeleri (EZ)

Özel yatırımlar için ayrılmış, elverişli yatırım bölgesidir.

15 yıllık yatırım süresince vergi oranları %10'dur.

En fazla 4 yıla kadar vergi muafiyeti söz konusudur.

Ard arda 9 yılı geçmemek üzere %50 vergi indirimi yapılmaktadır.

4. İleri Teknoloji Bölgeleri (HTZ)

Ülkede halihazırda üç adet İleri Teknoloji Bölgesi bulunmaktadır.

EZ ile aynı teşvikler uygulanmaktadır.

Tüm bu vergi muafiyetleri ve indirimlerine yönelik teşvikler; firmanın yatırım yaptığı ilk yılından itibaren vergiye tabi geliri üzerinden veya cirosu üzerinden uygulanır. Firmanın yatırımının ilk üç yılında vergiye tabi bir geliri yok ise; vergi teşvikleri firmanın faaliyetinin 4. Yılından itibaren uygulanmaya başlar.

2014'ün ilk 9 ayında Vietnam IZ ve EZ'a yapılan yabancı yatırımlar 5.6 milyar dolar olmuştur. Aynı dönemde, bu bölgelerde 2.2 milyon kişiye istihdam yaratılmıştır.

Yatırımcıların Vietnam'da ödemekle yükümlü oldukları vergiler

1. Lisans Vergisi:

Business License Tax Rates for Economic Entities			
Registered Capital		BLT/Year	
billion VND	USD	VND	USD
Over 10	Over 473,900	3,000,000	142.17
From 5 to 10	From 236,950 to 473,900	2,000,000	94.78
From 2 to Under 5	From 94,780 to 236,950	1,500,000	71.085
Under 2	Under 94,780	1,000,000	47.39

2. Katma Değer Vergisi (Genelde %10'dur. Ancak, bazı ürün kategorilerinde KDV oranı %0-%5 arasında değişmektedir)

3. Kurumlar Vergisi (%22'dir. 1 Ocak 2016 tarihinde bu oran %20'ye düşürülecektir. Öte yandan; toplam geliri 20 milyar Vietnam Dongu'ndan (936 bin dolar) az olan firmalar için kurumlar vergisi %20'den ödenmektedir)

4. Kişisel Gelir Vergisi

Annual assessable income (in millions of Vietnamese Dong)	Monthly assessable income (in millions of Vietnamese Dong)	Tax rate (percent)
First 60	First 5	5
Next 60 (above 60 to 120)	Next 5 (above 5 to 10)	10
Next 96 (above 120 to 216)	Next 8 (above 10 to 18)	15
Next 168 (above 120 to 384)	Next 14 (above 18 to 32)	20
Next 240 (above 384 to 624)	Next 20 (above 32 to 52)	25
Next 336 (above 624 to 960)	Next 28 (above 52 to 80)	30
Above 960	Above 80	35

5. İthalat/İhracat Vergisi (İhracat vergi oranları %0-%40 arasında değişmektedir. İthalat vergisi; en çok kayırılan ülke gümrük vergisi oranının %150'si kadardır.)
6. Özel tüketim vergisi* yalnızca; otomotiv, tütün, alkol üreten firmalara tabidir. (%0-%70 oranları arasında değişmektedir)

Dünyanın hızla gelişen ekonomilerinden biri olan Vietnam'ın yakın gelecekte Asya ülkelerine giren yabancı direk yatırımlara yön vereceği şüphesizdir. TÜSİAD Pekin Ofisi önümüzdeki dönemde yabancı yatırımlarda Çin'e alternatif olmaya başlayan bu önemli ülkedeki gelişmeleri takip etmeye devam edecektir.